

2024/1739

24.6.2024

VERORDENING (EU) 2024/1739 VAN DE RAAD

van 24 juni 2024

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 269/2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 215,

Gezien Besluit (GBVB) 2014/145 van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen ⁽¹⁾,

Gezien het gezamenlijke voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad ⁽²⁾ geeft uitvoering aan de beperkende maatregelen van Besluit 2014/145/GBVB.
- (2) Op 24 juni 2024 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2024/1738 ⁽³⁾ tot wijziging van Besluit 2014/145/GBVB vastgesteld. Besluit (GBVB) 2024/1738 voert een afwijking in op grond waarvan tegoeden die zijn bevroren wegens betrokkenheid van een op de lijst geplaatste als tussenpersoon fungerende bank bij de overmaking, kunnen worden vrijgegeven op voorwaarde dat de overmaking plaatsvindt tussen twee niet op de lijst geplaatste natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen en wordt uitgevoerd met gebruik van rekeningen van niet op de lijst geplaatste kredietinstellingen. Bij Besluit (GBVB) 2024/1738 wordt tevens een afwijking ingevoerd op grond waarvan tegoeden die zijn bevroren wegens de betrokkenheid van een in de lijst opgenomen emitterende bank kunnen worden vrijgegeven onder de voorwaarde dat de overdracht plaatsvindt tussen twee niet in de lijst opgenomen natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen.
- (3) Het is passend te verduidelijken dat de bescherming tegen aansprakelijkheid die aan marktdeelnemers uit de Unie wordt geboden indien zij niet wisten en geen gegronde reden hadden om te vermoeden dat hun acties een inbreuk zouden vormen op beperkende maatregelen van de Unie, niet kan worden ingeroepen wanneer marktdeelnemers uit de Unie niet de nodige zorgvuldigheid hebben betracht. Het is passend bij de naleving van een dergelijke zorgvuldigheidsplicht terdege rekening te houden met openbaar toegankelijke of direct beschikbare informatie. Daarom kan een marktdeelnemer uit de Unie zich bijvoorbeeld niet op deze bescherming beroepen wanneer hij ervan wordt beschuldigd de desbetreffende beperkende maatregelen te hebben geschonden omdat zij geen eenvoudige controles of inspecties hebben uitgevoerd.
- (4) Om te zorgen voor overeenstemming met de uitlegging van het Hof van Justitie van de Europese Unie in zaak C-72/11 moet de antiomzeilingsbepaling worden gewijzigd om te verduidelijken dat niet alleen aan de vereisten van wetenschap en wil is voldaan wanneer een persoon opzettelijk tracht het doel of het gevolg van de omzeiling van beperkende maatregelen te bereiken maar ook wanneer een persoon het mogelijk acht dat zijn bijdrage aan een dergelijke activiteit dit doel of dit gevolg kan hebben en hij deze mogelijkheid op de koop toe neemt.
- (5) Het is passend een bepaling in te voeren om onderdanen en ondernemingen uit de lidstaten de mogelijkheid te geven een vergoeding te ontvangen van Russische personen en entiteiten die hen schade hebben berokkend. Het gaat hierbij onder meer om schade die wordt toegebracht aan de ondernemingen waarvan zij eigenaar zijn of waarover zij zeggenschap hebben, in verband met contracten of transacties op de uitvoering waarvan Verordening (EU) nr. 269/2014 van toepassing is, op voorwaarde dat de betrokken onderdaan of de betrokken onderneming uit de lidstaten geen doeltreffende toegang tot rechtsmiddelen heeft, bijvoorbeeld uit hoofde van de toepasselijke bilaterale investeringsovereenkomst. Dergelijke schadevergoeding kan voor de rechtbanken van de lidstaten worden gevorderd overeenkomstig de relevante bepalingen van het Unierecht en het recht van de lidstaten inzake rechterlijke bevoegdheid en gerechtelijke procedures in burgerlijke en handelszaken, met inbegrip van de bepalingen betreffende mogelijke kortgedingprocedures.

⁽¹⁾ PB L 78 van 17.3.2014, blz. 16.

⁽²⁾ Verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen (PB L 78 van 17.3.2014, blz. 6).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2024/1738 van de Raad van 24 juni 2024 tot wijziging van Besluit 2014/145/GBVB betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen (PB L, 2024/1738, 24.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj>).

- (6) Om het bewustzijn van handhavingsmaatregelen te vergroten, is het passend dat de lidstaten verslag uitbrengen over sancties die zijn ingesteld wegens schendingen van de beperkende maatregelen.
- (7) Indien een natuurlijke persoon of rechtspersoon een schending van de beperkende maatregelen vrijwillig, volledig en tijdig meldt, moet het voor de nationale bevoegde autoriteiten mogelijk zijn bij het opleggen van sancties rekening te houden met die melding uit eigen beweging, naargelang het geval overeenkomstig het nationale bestuursrecht of andere toepasselijke nationale wetgeving of voorschriften. De door de lidstaten op grond van Richtlijn (EU) 2024/1226 van het Europees Parlement en de Raad (*) genomen maatregelen en de daarin vastgelegde vereisten inzake verzachtende omstandigheden zijn van toepassing.
- (8) Overeenkomstig de doelstellingen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie, namelijk de vrede bewaren, de internationale veiligheid versterken en internationale samenwerking, democratie en de rechtsstaat bevorderen, en meer in het bijzonder de doelstellingen van Besluit 2014/145/GBVB, is het passend ervoor te zorgen dat de documenten die in het bezit zijn van de Raad, de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") over de handhaving van de in Verordening (EU) nr. 269/2014 vastgelegde beperkende maatregelen, of over het voorkomen van de schending of omzeiling van die maatregelen, onder het beroepsgeheim vallen en de bescherming genieten die wordt geboden door de regels die van toepassing zijn op de instellingen van de Unie, aangezien de in die documenten vervatte informatie kan worden gebruikt om de handhaving van die maatregelen te belemmeren of de doeltreffendheid ervan in gevaar te brengen, aangezien de betrokken personen en entiteiten op zodanige wijze kunnen handelen dat de handhaving ervan wordt verhinderd. Die bescherming moet ook worden gewaarborgd voor gezamenlijke voorstellen van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 269/2014 en alle daarmee verband houdende voorbereidende documenten, aangezien de openbaarmaking ervan gevolgen zou kunnen hebben voor de doeltreffendheid van de in Besluit 2014/145/GBVB en die verordening vastgelegde maatregelen en de voorbereiding van en onderhandeling op basis van toekomstige voorstellen. Bepaalde maatregelen die in dergelijke gezamenlijke voorstellen zijn opgenomen en die om verschillende redenen niet door de Raad kunnen worden aangenomen, worden vaak door de hoge vertegenwoordiger en de Commissie in latere voorstellen opgenomen. Het is belangrijk die initiatiefbevoegdheid te beschermen tegen elke inmenging van publieke of particuliere belangen die, buiten het georganiseerde overleg om de instellingen en diensten van de Unie proberen te dwingen tot het voorstellen, vaststellen of wijzigen van, dan wel overeenstemming te bereiken over een wijziging. De openbaarmaking ervan zou de mogelijke nieuwe maatregelen tot bevrozing van tegoeden ondoeltreffend kunnen maken omdat de voorgenomen vaststelling ervan dan reeds zou zijn onthuld. Derhalve moet ervan worden uitgegaan dat openbaarmaking van die documenten de veiligheid van de Unie of die van een of meer van haar lidstaten of de door hen onderhouden internationale betrekkingen zou schaden.
- (9) Deze maatregelen vallen onder het toepassingsgebied van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en dus is regelgeving op het niveau van de Unie noodzakelijk, met name om te garanderen dat zij in alle lidstaten uniform worden toegepast.
- (10) Verordening (EU) nr. 269/2014 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 269/2014 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 6 ter worden de volgende leden ingevoegd:

"5 nonies. In afwijking van artikel 2 van deze verordening en op voorwaarde dat de betrokken tegoeden waren bevroren als gevolg van de betrokkenheid van een in bijlage I bij deze verordening vermelde rechtspersoon, entiteit of lichaam als als tussenpersoon fungerendebank, bij een overmaking van die tegoeden van de Russische Federatie naar de Unie, kunnen de bevoegde autoriteiten van een lidstaat, onder door hen passend geachte voorwaarden, toestemming geven voor de vrijgave van bepaalde bevroren tegoeden, nadat zij hebben vastgesteld dat de overmaking van deze tegoeden:

- a) plaatsvindt tussen twee niet in bijlage I bij deze verordening vermelde natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen;
- b) wordt verricht met gebruik van rekeningen bij niet in bijlage I bij deze verordening vermelde kredietinstellingen, en
- c) niet in strijd is met artikel 2, lid 2, of artikel 9 van deze verordening.

Dit lid is niet van toepassing op bevroren tegoeden of economische middelen die in het bezit zijn van centrale effectenbewaarinstellingen in de zin van Verordening (EU) nr. 909/2014.

(*) Richtlijn (EU) 2024/1226 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/1673 (PB L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

5 decies. In afwijking van artikel 2 van deze verordening, en mits de betrokken betaling was bevroren omdat een overdracht van de Russische Federatie naar de Unie was geïnitieerd via of door een in bijlage I bij deze verordening opgenomen rechtspersoon, entiteit of lichaam, kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, onder voorwaarden die zij passend achten, toestemming verlenen voor de vrijgave van die bevroren betaling, indien zij hebben vastgesteld dat de overdracht van die betaling:

- a) plaatsvindt tussen twee natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen die niet zijn opgenomen in bijlage I bij deze verordening, en
- b) niet in strijd is met artikel 2, lid 2, of artikel 9 van deze verordening.

Dit lid is niet van toepassing op bevroren tegoeden of economische middelen die in het bezit zijn van centrale effectenbewaarinstellingen in de zin van Verordening (EU) nr. 909/2014.

De begunstigden van een overdracht als bedoeld in de eerste alinea van dit lid zijn uitsluitend onderdanen van een lidstaat, van een land dat lid is van de Europese Economische Ruimte of van Zwitserland, of natuurlijke personen met een tijdelijke of permanente verblijfsvergunning in een lidstaat, in een land dat lid is van de Europese Economische Ruimte of in Zwitserland.

Per aanvrager kan één toestemming worden verleend.

De betrokken lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke op grond van dit lid verleende toestemming, binnen één week na het verlenen van de toestemming.”;

- 2) in artikel 9 wordt lid 1 vervangen door:

“1. Het is verboden om bewust en opzettelijk deel te nemen aan activiteiten die tot doel of tot gevolg hebben dat de verbodsbepalingen van de onderhavige verordening worden omzeild, onder meer door deelname aan dergelijke activiteiten zonder opzettelijk te trachten dit doel of gevolg te bereiken maar het mogelijk acht dat een dergelijke deelname een dergelijk doel of gevolg kan hebben en deze mogelijkheid op de koop toe neemt.”;

- 3) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 11 bis

Elke in artikel 17, punt c) of d), bedoelde persoon heeft het recht in gerechtelijke procedures voor de ter zake bevoegde rechterlijke instanties van de lidstaat alle schade, met inbegrip van gerechtskosten, die hij heeft geleden als gevolg van vorderingen die door de in artikel 11, lid 1, punt a) of b), bedoelde personen, entiteiten en lichamen bij een rechterlijke instantie in derde landen, zijn ingesteld in verband met contracten of transacties aan de uitvoering waarvan direct of indirect, geheel of gedeeltelijk, afbreuk is gedaan door de maatregelen die uit hoofde van onderhavige verordening zijn ingesteld, op voorwaarde dat de desbetreffende persoon geen effectieve toegang heeft tot de rechtsmiddelen onder de relevante jurisdictie.”;

- 4) in artikel 12, lid 1, wordt punt b) vervangen door:

“b) inbreuken en handhavingsproblemen, sancties wegens overtredingen van de bepalingen van deze verordening en uitspraken van nationale rechterlijke instanties.”;

- 5) in artikel 15 wordt lid 1 vervangen door:

“1. De lidstaten stellen de regels vast betreffende de sancties, met inbegrip van, in voorkomend geval, strafrechtelijke sancties, die van toepassing zijn op inbreuken op de bepalingen van deze verordening en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij ten uitvoer worden gelegd. De vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn en kunnen rekening houden met de vrijwillige melding van eigen inbreuken op de bepalingen van deze verordening als verzachtende factor, overeenkomstig het respectieve nationale recht. De lidstaten voorzien tevens in passende maatregelen voor de confiscatie van de opbrengsten van dergelijke inbreuken.”;

- 6) artikel 16 bis wordt vervangen door:

“Artikel 16 bis

1. Informatie die de Commissie overeenkomstig dit artikel verstrekt of ontvangt mag door de Commissie uitsluitend worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor de informatie is verstrekt of ontvangen.

2. Alle documenten die in het bezit zijn van de Raad, de Commissie of de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de “hoge vertegenwoordiger”) om de handhaving van de maatregelen in deze verordening te waarborgen of om de schending of omzeiling daarvan te voorkomen, vallen onder het beroepsgeheim en worden beschermd uit hoofde van de op de instellingen van de Unie toepasselijke voorschriften. Die bescherming geldt voor de gezamenlijke voorstellen van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie tot wijziging van deze verordening, en alle voorbereidende documenten die daarmee verband houden.

Er wordt van uitgegaan dat openbaarmaking van in de eerste alinea bedoelde documenten of voorstellen de veiligheid van de Unie of die van een of meer van haar lidstaten of de door hen onderhouden internationale betrekkingen zou schaden.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de datum van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Luxemburg, 24 juni 2024.

Voor de Raad

De voorzitter

J. BORRELL FONTELLES
